Ч. 72. Чернівцї, вівторок дня 2 (14.) квітня 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Говори до гори!

Шкода, що Римляни не знали редакторів і Русинів, а то они певно були би зложили пословицю, „кого боги незлюбили, того редактором у Русинів зробили“; а а так ми й досї думаємо, як Римляни, що жертвою гнїву богів суть лише самі професори. Думку ту про нещасних професорів треба буде закинути, особливо по підвисшеню їм платнї, а натомісць римску пословицю згідно з правдою треба „припасувати“ до наших обставин так, що quem di odere, redactorem fecere. Все нещасте руского редактора лежить в тім, що коли в одної частини Русинів він уходить як не за доброго денникаря, то хоч за порядного і чесного чоловіка, то в очах другої частини Русинів стає він Геростратом, котрий тілько всеї журби має, як би гідно величати рабство і власти, котрий з ширення полїтичної деморалїзациї робить собі шпорт і з легким серцем та щасливою усьмішкою дивить ся, як повітовий достойник бє в лице горожанина. А котрий же би чоловік не бажав, щоби всї его мали за чесного чоловіка? Отже й гірка доля руского редактора лежить в тім, що він мусить наперед погодити ся з тою думкою, що значна частина Русинів буде его уважати що найменче шкідливим чоловіком, коли не запроданцем. Нехай би він мав в руках і иньший хлїб і кождої хвилї міг покинути своє невдячне ремесло, всї противники скажуть: „запродав ся для кусня хлїба“ — і тут апеляциї нема. Так було у всїх народів, так єсть у нас і мабуть инакше не може бути. Противники полїтичні не стануть себе гладити по головах і цїлувати ся взаїмно; они себе взаїмно будуть уважати шкідливими і будуть поборювати.

А таки. . . придавсь би і ту якийсь modus in rebus. О нїм же можна би богато дечого сказати, але сентиментів в полїтицї — кажуть — нема, отже і ради в тім взглядї не оплатить ся давати. Нехай дальше бють громи в редакторів; потрібні-ж і на наші бурі якісь громозводи...

Але як часто приходить чоловікови охота, глянувши на наше полїтичне житє, сказати з польским поетом Плуґом:

Z polityki także kwita!
Człek nią próżno głowę mroczy;
Świat się swoim torem toczy
I o zdanie nas nie pyta,
Mnie, ni ciebie, mój Rejencie,
Ani tego, co w gazecie
Te smalone duby plecie,
Którym waćpan wierzysz święcie!

Вжеж, жаден денникар не скаже сам на себе, що він „смалені дуби плете“, але за те у другого він добачить зовсїм вигідно „смалені дуби“, так я тепер раднерад добачую їх у *Дѣлѣ*, котре замісць розібрати точку за точкою серию статий в *Буковинї* п. з. „Полїтика реальна“ кине зпоза плота каменюку „величанє рабства і власти“ і само сховає ся, певне того, що мовчанє возьмуть єму за найбільшу мудрість полїтичну. Ми тут громадою радимо над тими статями, душу в них вкладаємо, раді би як найлїпше, ждемо на основну відповідь противників, а противники? Та що їм? Їм найлекше мовчанєм збути раду черновецкої громади. На їх думку, видко, вся черновецка руска громада не має нїчого лїпшого до роботи, як радити над запропащенем Руси; на їх думку ми тут всї завзяли ся нищити не кого иньшого, тілько своїх братів; — а звідки би нам нараз така охота мала прийти, від чого би наші серця мали нараз стати такі байдужі на недолю руску, від чого би буковиньска Русь не бажала собі того самого, що й галицка, — того у противника й не питай, бо нїколи не дізнаєш ся; заслїплений противник кине тобі в очи пустою фразою „величанє рабство і власти“ і оберне ся, він вже все сказав, що знає, він вже тим відповів на статї „Полїтика реальна“, его совість патріотична уже чиста... Тяжкі часи! Ми в опозиционїстів не „рідні брати“ і нас

---

3) **Маленькі фотоґрафії великих людий.**

II.

Пан редактор.

(Кэнзць).

Килиметенко підвів одно око до стелї, друге вставив в мене і, насупивши свої густі щетинковаті брови, промовив:

— Сего не можна сказати, трапляють ся і галушки; звістно не дуже часто, по спромозї...

— Так не часто і такі дрібненькі, що в Толокнї їх і помітити не можна — кажу я.

— Що дїяти! (Килиметенко розкрив рота, немов би хотїв зітхнути, але не зітхнув, мабуть нїчим було.) Коли станемо давати галушки та галушки, та ще такі, щоб пливали поверх толокна, дак у нас зараз же й толокно відберуть; тодї чим ми животїти-мемо? хиба сухарі гризти-мемо...

— Що-ж! можна і з сухарів животїти; аби вони добрі були, сьвіжі, не цьвілі, не з прилеглого борошна...

— То-то що не можна! (Килиметенко ще більш підвів брови). Он Старицький почав був колись у Київі сушити сухарі на армію, да тільки кишеню собі висушив...

— Кажуть: за те йому пенсию дано з фонду імператора Николая.

— Да то хиба за сухарі? то за його працю... в „Московскомъ Листку“.

Я й собі насупив брови. Килиметенко те спостеріг і мовив:

— Пенсия дїло добре: 500 карб. гроші!

— Звістно, гроші, а гроші дїло взагалї добре, що й казати....

— А вже-ж! кождому треба їсти і пити. За нашого часу, коли переконаня у людий рвучкі, коли не вгадаєш, звідкіль вітер віє, коли погляди і думки!... ну, розумієте?... вік нервовий, бурло-хвилястий! сїдаєш в човенї не певен, куди тебе прижене хвиля? чи твоє весло і руки встоять проти хвилї? В таку пору не можна вельти вередовати... Не можна витребенькувати да розбірати: чия миска, хто з неї їсть, хто насипав туди страви; аби страва була смашна...

— Все-ж таки годилось би відрізняти толокно від галушок, бо...

— А на мою думку—нї! — перебив мене нервово Килиметенко: — на добрий камень що кинь, дак змеле... Треба і толокну і галушкам надавати однакової культури, а вже обединивши їх культурно тепер (я підкреслюю вам: тепер), колись дбати-мемо і про „розъединеніе“...

— Я гадав би навпаки: на ґрунтї роз'єднаня доходити доєднаня...

Килиметенко знов не всидїв і підскочивши мовив:

— Та що се ви! справдї забули, що ми не в Америцї!... Ну що, коли-б, не приведи Божа Мати! хто-б підслухав отсї ваші слова?! Гайгай! отаким памятаю і батько ваш був! тепер певно він осїв ся?

— Нї! властиво се його таке переконанє...

— Знати, що ви, кохаючи ся в кавунах, нехтуєте наше житє і обставини... А прецїнь же в Кобеляках все можна; там жандарів нема.

Килиметенко лукаво всьміхнув ся одним куточком рота.

— Є! та ще аж три — мовив я.

— Дак знати, що ви людина ще не хрещена!... а ще захожуєтесь часопись видавати! Ось поживіть у Зьвіринци, не те скажете...

— Скажу, що...

— Та годї! не в тому сила; а в тому... Ось вернїмось до часописї... сила в тому, що у часописи є ще инче, своє начальство — се читач! Читач вимагає, щоб часопись не годовала його сухарями, а давала завждї відповідно часу, щось сьвіжого, нового. Та щоб і самі ви сказали, коли-б часопись наша стала говорити тепер на пр. про Гадяцькі, скажемо, пакти? Увесь сьвіт говорить про Абесинїю, кожда часопись пильнує вгадати, хто кого побє? чи Менелик Італїю, чи вона його? чи справдї пропали оті принци Абесинські, чи се тільки жарти?... Еге! а ви би тепер саме почали розмазувати Виговського...

— А нам що до тої Абесинії?

— Як то що? А спитайте у Ашинова? розкусїть: чого він знов винирнув? га? хиба не тямите, що Росия взяла Менелика під своє крило?

— А нехай бере на здоровє.

— Звістно, але про се і треба говорити; а пакти не втечуть... Знов заходить першорядне питанє економічне: як лїпше спорудити земельні надїли у Ташкентї...

Тут вже і я не всидїв і хоч менї не личи-

можна з болотом мішати; они-ж „рідні брати" і з ними панькай ся!

Роздумуючи, яке властиво гасло мають опозиціоністи, я доходжу до того, що не инше, лише „або дай або видру!" Добре! Тепер же річ така певна, як те, що по ночи наступає день, що коли власти не схотять нам дати нічого, то не дадуть, а ми знов щоби як хотіли видерти тепер щось, то не видремо силою, бо еї не маємо; значить, в такім випадку наступає провізория, котру не знати чим заповнити, чи опозицією чи опортунізмом. Така провізория есть у нас і еї заповняють Русини, як хто думає найлїпше. Але було би крайним самодурством вірити в те, що ми вже потрафимо видерти щось справдї важного.

Менї здає ся, що отсе коротка розвязка всеї путаницї, а всї наші спори часописні не мають же нїчого иньшого на цїли, як будучу нашу силу, з котрою можна би починати всяку полїтику. Чому-ж в тих спорах *Буковина* старає ся основно пояснити наше положенє і робить з того висновки, а з противної сторони мече ся тілько зневажливі слова, а не відповідає ся на основні питаня докладними відповідями? Певна річ, що то вигідно, але як ми без обиняків сповідаємо ся зі своїх думок, так маємо право жадати від противної сторони також щирої сповіди! Кидаючи нам в очи остатні слова, годить ся чей же умотивувати їх докладним розбором наших гріхів, а не півсловечками про величанє рабства і тим подібними зневагами. Де величаємо рабство? Переглянъте 72 сегорічні числа нашої ґазети і покажіть, де?... В них маєш віз і перевіз, маєш нашу сповідь, і коли тобі що не в лад, говори, пиши, але говори так, як до рівних собі, а не як до наймитів! То буде по братерски, а не по дитячому! Ми всї наймити свого народу і кожда наша робота не гірша одна від другої. А коли ми приняли ся викидати гній і пильнувати худоби незаганяної, то ми тим ще не гірші, як ті, що возять пана до Відня... Господарство велике, для всїх наймитів робота найде ся.

Ах! я й забув ся! Якже-ж можна панів опозиціоністів порівнувати з наймитами?! Они-ж деспоти, що ввели в остатних двох-трех роках крайний терроризм на Руси; они одинокі мудрецї на Руси, они проповідники непомильні, що немилосердно засуджують одних на небо, а других на пекло; они люблять братів рідних і називають їх з любови злодіями; они безкористні адвокати, що по 12.000 річно заробляють з хлопа і по Марієнбадах курують ся на товстість; они безкористні опозиціоністи з того часу, як Барвіньский не виробив котрому посади; они жертвують „все" для народу, а н. пр. посол Пігуляк, властями узнаний за найлучшого кандидата на директора реальної школи в Чернівцях, то каріерович, що гонить за золотими ковнїрами, бо пожертвував директуру і остав простим послом-слугою свого народу; они найлїпші опозиціонїсти з того часу, як при помочи намістникових 3000 зр. дістали ся до ради державної; они за золотими ковнїрами не гонять, відколи і без золотих ковнїрів мають посади на кілька тисяч; они безсеребренники, великих посад бажають лише на те, щоби мати спасенний вплив на нарід, — то лиш Барвінчуки на гропі лакомі; они найлїпші борцї против Поляків з того часу, як у себе дома Польщу завели, дочок післали до Сакракерок, а синів до польских ґімназий, щоби не „схлопіли"... Якже-ж їх наймитами звати, тих панів вельможних, тих демократів пречудних, тих єдиних спасителїв народних?

Як менї досадно, що не випадає по імени назвати на всї ті випадки поодиноких опозиціоністів або й цїлі купки їх? А есть они, цїла хмара есть таких! Нехай же їх Бог милує з їх єдино-спасенною льоґікою і полїтикою! А нас така братня „любов" нї загріє нї зморозить, ми останемо ся наймитами свого народу, горді на своє рабство!

* * *

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 13-го квітня 1896.

В память Тараса Шевченка устроюють рускі народні товариства в Перемишли музикально-вокальний вечер дня 14-го с. м.

З бук. кр. ради шкільної. На засїданю з дня 9-го квітня уділено запомоги на будову шкільних будинків громадам: Фірстенталь 1000 зр., Витилївцї 1000 зр. і Юрківцям 300 зр.; в народній школї у Войтінель заведено волоску мову викладову; принято до відомости справоздане інспектора Поповича з его інспекційної подорожи і предложено мінїстерству; признано пятилїтні додатки: проф. при реальній школї Денисови Симїоновичови другий, уч. Олександрови Купчанкови в Горішних Станївцях і Івановн Терлецкому в Неполоківцях перший, надучителеви Кароленви Шоршови в Садаґурі і уч. Йосифови Завиховскому в Молодї-Дерелуй другий, надучителеви Дмитрови Скалатови в Магалї третий, а надучителеви Іванови Мандичевскому в Шипківцях пятий. Вкінци полагоджено деякі справи меньшої ваги.

Для ремісників. Дирекция бук. кр. музея зарядила, що кождого вівтірка і пятниці від 5—6 год., і кождої недїлї від 2—4 год. пополудни буде уділяти ся ремісникам безплатно всякі ради і відомости, потрібні для ремісників.

Епископ Куїловский виїхав дня 11-го квітня на посьвяточні ферії для покріплення здоровя до Ненадови в перемиску епархію.

Посла Костя Телїшевского, котрий — як звістно — „визначає ся" неприсутностю в парламентї і так гарно заступає справи своїх виборців, просить виділ окружної ради в Самборі о справоздане з его дїяльности посольской, бо — як каже — староство забороняє віча, отже треба би таким способом порозумітись. Ми цікаві, чим викаже ся п. Телїшевский перед своїми виборцями: мабуть лише виступленєм з руского клюбу!

Загальні збори „Руской Ради" в Сокали відбудуть ся дня 28-го с. м. в канцеляриї міского уряду громадского в Сокали; між иньшими буде

до перебивати пана редактора, а проте я перебив його, кажучи:

— І в Кобеляках, і в Лохвиці і скрізь таке питане. — першої руки і ваги; одначе „Толокно съ Галушками" мовчить... Ташкент єму свербить; а Кобеляки байдуже...

— На все свій час! Злегенька дещо про се у нас вже говорено: була замітка, що Кобеляцька десятина родить меньше жита, нїж пруський морґ; хоча десятина більша за морґ і земля в Кобеляках есть більш родюча нїж в Познанї...

Я мовчав.

Килиметенко глянув на годинник.

Я догадав ся і взяв за шапку.

— І не думайте і не гадайте йти без обіду — мовив Килиметенко, беручи у мене з рук шапку. За пів години борщ буде, а тим часом може хто з „наших" людей прийде, спізнаєтесь.

Я подякував і почав роздивляти ся патрети.

— Се Килимет — говорив пан редактор — вказуючи на старий патрет — предок нашого роду, друзяка князя Курського, ну, а серед певне знаєте... начальство... не можна... треба...

Ще не роздивив ся я всїх патретів, як прийшов мужчина вже пристаркуватий, патлатий, з очима приплющеними немов у старого кота на печі або у старого педаґоґа на морозї.

Килиметенко нас познайомив. Се був Микита Скіпченко „наш", се-б то „Толокна і Галушокъ" полїтик і публїцист. Розмова зараз перейшла з нашої на чужу мову, не через те, щоб Скіпченко не вмів „по хахлацьки", а через те, що в останній браковало йому „культурних виразів."

— А про що на завтра передовиця?—спитав пан редактор у публїциста.

— Графа Баденї лаю...

— Добре! лайте!.. А є за що?

— Чому він досї Туна не прожене?*)

— Добре! тільки за се?

— Нї, ще й за те, що він не дає ходу в Галичинї людям старої партиї...

— Гм! — промовив Килиметенко, а я, яко чоловік трохи що не зовсїм не сьвідомий в справах галицьких, водив розкидливо очима.

— Між инчим, кажу я — говорив Скіпченко — що в Галичинї зовсїм ще мало „русскихъ" ґімназий, а Баденї на се не вважає... Ми-ж не можемо не жадати широкого розвитку „русскаго языка" в Галичинї, бо се спріяти-ме „нашій обще-русской" справі...

Килиметенко знов: Гм! а я мовчу.

Скіпченко далї:

— І Барвінського заїхав за те, що йме віри тому Баденї.

— Воно-б з-легенька треба-б натякнути, що отой „русскій языкъ" — властиво не той русскій, що в Росиї, а „наш". Ви як про се? — обернув ся Килиметенко до мене.

— Коли-б на мене, я-б таки виразно ужив замісць „русскій"—український або хоч „руський"...

Обидва мої розмовники замахали руками.

— Про се годї й гадати... не на часї...

*) Сю сатиру прислано нам ще на початку сего року. — *Ред.*

Нехай прийде свій час, — говорив Килиметенко; — Я певен, що „наш" час прийде...

— Ба! — кажу я — я більш певен; я певен, що час волї нашого слова і нашого житя прийде... Але от питане: з чим ми, чи наші наступники, зустрінуть його? Не вже голоруч? от про що треба дбати нам...

— І дбаємо! — докторально відрізав Килиметенко; але ми дбаємо памятуючи: „будьте мудрі яко змії і кроткі яко голуби"...

— І в сїльце не давайтесь — додав полїтик. — Дарма, що ми говоримо наче не про „наше"; у читача голова не цьвяхом бита; вгадає, про що річ іде.

— А коли не вгадає? — спитав ся я.

— Про такого недогадливого не варто й говорити...

— Але-ж більшість недогадлива.

— Колись буде навпаки.

— Колись не треба буде і вгадувати — змагаю ся я.

— Прошу до столу! борщ на столї, — мовив Килиметенко і взяв мене під плече.

Обід був добрий: їстовний, смачний, їли і пили до схочу; говорили про кулїнарию, та про якусь „пестуху"... А я все думав, що менї дїяти? Наче на долонї бачив я тепер, що нї на ідеального, нї на сучасно-реального редактора я не гожу ся; а через те бідолашним Кобелякам не бачити власної часописи... Хиба... Хиба чи не зросте і в Кобеляках свій Килиметенко!..

Лепер.

відчит „о потребі нового звороту в сільскім господарстві.“

В Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ заключено в місяци марті с. р. 2203 важних обезпечень (в попереднім роцї 1563 поліс) на суму 1,466.760 зр. в. а. (в попер. роцї 1,189.129 зр.) з премією 11.523 зр. 43 кр. (в попер. роцї 8.515 зр. 28 кр.) Разом було в першім кварталї від Нового року с. р. 5596 важних поліс на суму 3,820.570 зр. обезпеченого капіталу з премією 30.004 зр. 53 кр. т. є. в четверо тілько поліс а в трое тілько обезпеченого капіталу і премії, як було в першім роцї. (Именно було в I. кварталї 1893 р. 1453 поліс на суму 1,163.279 зр. з премією 9.773 зр. 11 кр.) Шкід прибуло в марті 15 случаїв, разом було в I. кварталї 40 случаїв, з котрих 39 вже виплачено, а в однім случаю з причин цивільно-правних на разї виплату відшкодованя здержано. Сума всїх шкід, по відчисленю части реасекурованої, виносить разом з коштами лїквідациї 6.748 зр. 19 кр. на власний рахунок. — Львів, дня 8-го квітня 1896. — *Від дирекциї.*

Олїмпійскі грища. Дня 6-го с. м. в 75-ті роковини повстаня Грециї против панованя турецкого розпочали ся в Атенах давно приготовлювані грища олїмпійскі. Рано по службі божій відбула ся військова парада, а пополудни при великім здвизї видцїв президент комітету грищ, наслїдник престолу Константин, віддав одвітною промовою королеви стадіон, по чім відсьпівано сьвяточний гимн. Король Юрій обвістив отворене стадіону і початок грищ. Мимо слїтного часу зібрало ся на узгірях в около стадіону над 30.000 видцїв, між ними що найменьше 20.000 сторонних. Прибув цїлий двір, королева, наслїдник престолу з женою, російский великий князь Юрій і дипльоматичні заступники сторонних держав. Зібрало ся також богато Греків з цїлого краю і з островів. Грища почали ся бігом, скаканем і киданем діскосу. Першими побідниками були майже самі Американцї.

Епископ Куіловский і москвофіли. Коли основано в Станїславові гр. кат. епископство, радували ся Русини, що мають новий осередок, котрий вплине користно на культурне житє Русинів. Та не довго тревала втїха, бо по впр. епископі Пелешови став епископом станїславівским теперішний епископ Куіловский. Гадали Русини, що він піде витиченою дорогою, але гнеть они гірко розчарували ся. Кацапска клїка знала зручно осягнути вплив на него, а тепер — як пишуть нам наші дописувателї з станїславівскої епархії — опанували его так цїлковито, що став просто — орудієм в кацапских руках. Хоч в станїславівскій епархії мали виродні сини Руси все великий вплив, то все таки так сумного стану, як тепер настав, нїхто не побоював ся. Станїславівску капітулу опановують тепер кацапскі матадори цїлковито і панують в нїй — мов у своїм пашалику. Дійшло тепер до того, що коли який сьвященик є щирим Русином, то він задля того одного вже помимо всяких заслуг не удостоїть ся в станїславівскій епархії жадного признаня, жадної похвали, вже й не говорити о якійсь лїпшій посадї або титулї декана! Противно-ж москвофіл дізнає всякого можливого узнаня за те, що він — зрадник свого народу. Притім зовсїм не розберають, чи він гідний якогось достоїньства, пр. деканьства, бо сего не хоче — кацапска клїка! Таке діє ся вже від довшого часу і ми вже минувшого року з болем серця вказали на сї невиносимі відносини та надїяли ся хоч сякої-такої поправи їх. Але замісць полїпшеня наступило погіршене, бо кацапска клїка деморалїзує тепер безкарно цїлу епархію. Послїдними днями став ся факт, котрий всїх честних людий обурив до крайности: о. Омелян Каратницкий став станїславівским деканом! Спитає кождий: за які заслуги? А хто їх знає? Нам подали замісць спису заслуг о. Каратницкого лише — судовий якт, після котрого застановлено слїдство против нового достойника за —крадїж і спроневірене задля браку доказів!! (Гл. судові акти станїславівского окружного суду ч. 7126.) Хоч о. Каратницкого поки-що увільнено від злочину задля браку доказів, то честний чоловік, а тим більше духовний отець повинен чути ся обидженим таким закидом. Не так у о. Каратницкого: він не вніс нї жалоби о клевету, анї навіть о обиду чести! Чи се не характеристичне? Ба, коби се одинокий закид, який роблять о. Каратницкому; але се є лише дрібна цьвітка з его моральних подвигів! Коли таке стане ся сьвітскому урядникови, то его безпардонно усувають з посади, а станїславівска консистория — іменувала о. Каратницкого деканом! Думав би хто, що коли о. Каратницкий має „безвинно“ тілько неприемностий з мірянами, то він хоч з иньшими сьвященикими, своїми товаришами по чину, обходить ся добре. Ага, коби на се позваляла кацапска мораль! А то зійшов ся з двома сьвящениками-народовцями, з котрими було ще кілька селян, і назвав їх просто „гунцвотами“. Щоби мати хоч малу сатисфакцию, поскаржили ся сьвященики у консисториї, а она — кинула жалобу в кіш! Бо якже-ж можна в станїславівскій епархії скаржити ся на москвофіла! Такі то „порядки“ запанували в станїславівскій консисториї за епископа Куіловского, такий примір моралї дають они своїм вірним! Коли так мало би бути дальше, то доведуть католицких вірних до крайности, і тому мусимо повставати против таких деканів.

Письменні іспити зрілости розпічнуть ся в галицких середних школах, а то в ґімназиях: н Бродах 10-го липня, в Бережанах 12-го червня, в Дрогобичи 25-го червня, в Коломиї 5-го липня, у Львові в рускій ґімназиї 17-го червня, в Перемишли в рускій ґімназиї 5-го червня, в Саморі 1-го липня, в Сяноцї 2-го липня, в Станїславові 27-го червня в Стрию 20-го червня, в Тернополи 22-го червня, в Золочеві 12-го липня.

Велика вистава в Нижнім Новгородї буде отворена російским царем небавом по его коронациї, а то з початком червня с. р. Вистава буде представляти ся справдї величаво. Буде там більше як 300 павільонів, в котрих буде представлена теперішна культура в Росиї так европейскій як азиятскій. Великий інтерес збудить без сумнїву віддїл Сибіру, Кавказа, Туркестану, головних країв азиятскої Росиї. На ту виставу виберають ся майже всї Славяни. І так Чехи рішили громадно виїхати на ню і при тій спосібности оглянути головні міста Росиї; так само зроблять Серби, Болгари і Чорногорцї. На Буковинї заняла ся виїздом на Новгородску виставу черновецка філїя загального австрийского клюбу туристів: виправа має наступити в липни. Очивидно не буде та виправа мати національного характеру, бо — як зачуваємо — мають взяти в нїй участь Русини, Нїмцї, Румуни, Поляки, а навіть кілька жидів. Щоби улекшити охочим до тої виправи труди, постарала ся згадана філїя австрийского клюбу туристів в черновецкім російскім консулятї о інформациї і оголосила їх в урядовій Czernowitzer Ztg. З Буковини можливі до Новгорода три роди їзди: 1) з Новоселицї на Київ і Москву до Новгорода і назад на Москву, Петербург, Варшаву, Границю і Краків (кошту) II-гою клясою 33 рублїв, III-ою клязою 22 рублє. 2) з Новоселицї на Київ і Москву до Новгорода і назад на Москву, Берест литовский, Варшаву і Границю (коштує II-ою кл. 30 рубл. 30 коп., III-ою кл. 20 рубл. 20 коп.); 3) з Новоселицї на Москву і назад тою самою дорогою (коштує II-ою кл. 22 рубл. 80 коп., III-ою кл. 15 рубл. 20 коп.) Карти їзди в першім і другім випадку важні на три місяцї, а в третїм лише на 20 днїв. У Львові має завязати ся комітет, котрий займе ся аранжованем виправи галицких людий до Новгорода. Хто хоче в час виїхати на виставу, повинен скоро постарати ся о пашпорт. — Спостерігши, що так богато людий виберає ся на виставу, Новгородскі спекулянти піднесли цїну за помешканя в нечуваний спосіб, і тому заграничн праса домагає ся справедливо, аби російске правительство зарядило сему лиху, на що є певна надїя.

Хустка зрадила. Перед шести лїтами згоріла в присїлку Лукашах коло Підкаменя коршма, а з нею жид-арендар Мошко Гальперн, его жінка і дочка Хани. Деякі з людий, що прибігли на поміч, вдерли ся мимо великого огню до середини і знайшли цїлу родину замордовану. Річ була певна, що злочинець допустив ся убійства за-для рабунку, а відтак підпалив коршму. Жандармерия глядала за виновниками, та не могла їх викрити, а в селї загалом говорили, що певно російскі жовнїри напали на коршму і допустили ся злочину. Однак аж тепер справа вияснила ся. Хустку Хани, дочки арендаря, знайшли в Гаях кадлубиских у одного огородника, а слїдство виказало его вину і він вкінци признав ся та й видав своїх помічників.

Побитє фінансових стражників. В ночи на 30-го марта с. р. мали два фінансові стражники службу коло сіл Лукавія і Котулбаіньский над румуньскою границею. Один з румуньских стражників граничних повідомив австрийских стражників, що на румуньскій териториї є кілька пачкарів з безрогами з Лукавиї. Австрийскі стражники не надумували ся богато і хотїли арештувати тих пачкарів. Але ледви переступили границю, як на них напало кілька румуньских стражників граничних, відобрали їм оруже і звязали. На даний знак вийшли з корчів пачкарі, побили тяжко австрийских стражників і свобідно перейшли границю з безрогами. Аж на наказ команданта румуньскої сторожи випущено австрийских стражників на волю. Заряджено слїдство і арештовано вже шістьох підозріних. Цїла справа збудила очивидно великий інтерес уряду і населеня, бо всї хотїли би знати, як румуньскі власти покарають своїх нечемних стражників.

Паперова гармата. Нове винайдене на поли военної штуки зробив — як доносить ґазета Münchener Neueste Nachrichten — один інжинер, занятий в фабрицї оружя Крупа в Ессен. Він зробив малу гармату з паперової маси, котру кождий піхотинець може вигідно умістити на торнїстрі. Паперова маса, з котрої складає ся тота ручна гармата, має більше відпорної сили як сталь, а певність вистрілу на розмірно велике віддалене має бути незвичайна. Гармата має 5 центиметрів проміру. В часї війни, коли артилерия з причини недогідности терену не могла би успішно дїлати, повинна би нововинайдена гармата віддати великі користи. Винахідник вистарав ся вже о патент, а шкільні баталїони в Нїмеччинї мають бути заосмотрені в то нове винайдене. Коли-б та вість показала ся правдивою, можна надїяти ся великого перевороту в в орґанїзациї військовій.

Торговцї живим товаром. У Відни арештовано жида Мешулима Лянґнера, котрий під покривкою торговлї сукном провадив від кількох вже лїт торговлю дївчат, переважно з Галичини. Він мав дуже добре зорґанїзоване бюро вивозове, а в тім ґешефтї помагали ему его власні дві доньки. Здаєть ся, дальше не можна допровадити безвстидність! Віденьска полїция зарядила слїдство, котре подасть великий материял. Кілько нещасливих дївчат стало ся жертвою того безличного жида, можна вносити вже з того, що при ревізиї найдено в домі Лянґнера 200 фотоґрафій молодих дївчат — жертв того злочинця.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 13-го квітня 1896 року.

Відень. Новоіменований гр. пр. митрополит Аркадій Чуперкович зложив присягу в руки цїсаря; опісля принимав его цїсар на авдиенциї.

Відень. Сюди прибули сегодня зраня, президент угорских мінїстрів Банфі з женою, а вчера вечером мінїстри Йошіка і Люкач. Цїсар принимав вчера президента мінїстрів Баденїого, котрий вже вернув з Будапешту, на цїлогодинній осібній авдиенциї.

Венедиґ. Нїмецкі і італїяньскі моряки оглядали вчера місто. Они вели себе попід руку і заміняли шапки. На площи Марка урядила публика сердечну овацию нїмецкій парі цїсарскій. Цїсар Вільгельм і цїсарева кілька разів дякували з балькону. Цїсарска пара відїхала підчас сильного дощу; їм товаришував до Ріви італїаньский король Гумберт.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За кожде слово платить ся 1 кр.

Важне для всїх!

Хто із Вп. Читателїв хоче що дешево набути або добре продати, най оголосить через нашу ґазету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковиньске місто має дві великі огневі сикавки на продаж. Цїна дуже низька.

70 дволїтних винових лоз на продаж. 1 штука по 15 кр.

Млин кінний з францускими камінями і з всїма найлїпшими приборами є в Чернївцях на продаж. Цїна дуже приступна.

Фортепян старий на продаж в Чернївцях. Цїна 30 зр.

Книга адрес для купцїв. Містить $1^1/_2$ мілїона всїляких адрес. Замісць 14 зр. лише 2 зр. 50 кр.

Пошукує ся купити 15 роїв.

Американьский будильник 1 зр. 65 кр., з календарем 2 зр. 5 кр.

Зеґарок стінний з вагою, що лише йде а не бе, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що бе і будить, 1 зр. 90 кр.

Францускі зеґарки стінні накручують ся раз на тиждень. Добрі для шкіл, читалень і т. д. 2 зр. 60 кр.

Цїни сих зеґарків суть фабричні для перепродажи. Меньше як тузин (12) не висилає ся.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями, 6 тузинів (82 штук) 7 зр. 20 кр. Меньше як 6 тузинів не висилає ся.

Машина до шитя употреблена, але ще дуже добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Машина до плетеня пончїх і рукавиць, употреблена 25 зр. За помочию сеї машини можна денно 8 пар пончїх сплести і то о много красше, як руками.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних річий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок (британїя), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 ножів для хлїба, 6 ножиць сталевих, 6 ножиків кишенькових, 2 кохлї (британїя).

100 великих сьв. образів в красках з рускими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких образів (кождий иньший) висилає фабрика на взір за 2 зр. Такі образи продають перепродавцї по 15 до 20 кр.

Про сї оголошеня (4—13) дає близші відомости Адмінїстрация „Добрих Рад" в Роґізнї п. п. Садаґура.

На кожде замовленє треба прислати почтову марку за 5 кр.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернївцях при улици Ратушевій.

Віктор Тірінґ з Відня, Praterstrasse 11, поручає вив. Публицї свою новоотворену філїю зі складом одежі в Чернївцях при улици Ратушевій ч. 7. Цїни як найнизші! 4—12.

Виданя „Буковини".

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини" обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

„Днїстер"

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови"** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра" приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер"** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові,** котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер", стоваришенє заресстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене аґенциї в місцевостях, де „Днїстер" не є заступлений, приймають ся.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			Поїзди особові			Поїзди мішані	
до Чернївцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	12^{24}	.	.	$6^{\underline{39}}$	$10^{\underline{34}}$	6^{30}		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	2^{49}	.	.	$9^{\underline{20}}$	$9^{\underline{31}}$	5^{00}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	$11^{\underline{45}}$	$9^{\underline{35}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{22}	$5^{\underline{10}}$	$8^{\underline{40}}$	$7^{\underline{00}}$	$9^{\underline{06}}$	9^{00}		
З Букарешту, Сучави, Чернївцїв, Станїславова .	$9^{\underline{50}}$	.	.	1^{32}	7^{37}	$6^{\underline{17}}$		
З Підволочиск	2^{25}	$10^{\underline{00}}$	.	8^{25}	5^{00}	.		
З „ на Підзамче	2^{13}	$9^{\underline{44}}$	.	8^{12}	4^{33}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{05}}$	8^{10}	1^{42}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	4^{40}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$9^{\underline{16}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	.	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			Поїзди особові			Поїзди мішані	
з Чернївцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{04}	.	.	9^{48}	$9^{\underline{47}}$	$5^{\underline{13}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{44}	.	.	$6^{\underline{54}}$	$10^{\underline{44}}$	6^{30}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	8^{30}	6^{25}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .	8^{40}	2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{55}}$	10^{25}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	1^{56}	$5^{\underline{46}}$	.	9^{50}	$10^{\underline{20}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{10}	6^{00}	.	10^{14}	$10^{\underline{44}}$		
„ Чернївцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{15}	.	.	$10^{\underline{30}}$	2^{40}	10^{35}		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{25}}$	9^{33}	$7^{\underline{38}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{10}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{0}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада"** в Чернївцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Руской Ради" в Чернївцях під зарядом Осипа Бучканича.